

3638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

X Majstång vid Cristinehof.

Omkring 1860 hade de en vacker majstång vid
Cristinehof, klädd med gröna grenar och finheder. I toppen
'styngom' liksom en flagga, styngom liksom en
och så böjlar, klädda om med urter och blommor. Här/varje/
midsommar antingen gick eller åkte vi dit till Cristinehof.

Somma hade fina vagnar med sädena hängande på
fjädrar..

Majstång.

Gillen : mat och dryck.

De hade gillen av och an. De hade suel, brö
och gröd och brännvin.

Vi fruntimmer fingo dricka och öl, som vi själva
hade bryggt. Särskilt om vintern bryggde vi titt - då hade
en inte så mjød o mjölka.

Mat o dryck.

3638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Mjölkberedning.

Förr hade en inte någon avyttring av mjölken utan man gömde och samlade ihop till smör och ost i stället. För det mesta ostade vi i juli.

SM
Fins Ind.
Långaröd o:m
1930.

3638 Öppst. W. Rindt
Bor. Mor Tunga Häns
föll 1838 i Truts härad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Kyrksägen från Långaröd.

Kyrksägen.

Här var inte alls bebyggt i Önnköping. De gamle sa, att kyrkan skulle legat på Bjellebakken, men dä lydde vi inte på, för vi trodde det var en saga. Timret kördes bort om natten.

/ Folk gick mera till kyrkan förr än nu. Nu ha de kommit mä den andan, dä ä dä sän't förvänne mä så./

Utsläppning av kreaturen

I Min barndom kunde de här släppa ut kreaturen redan i april, för då tröt oftast fodret.

En moster från Degeberga i Gärds hd. brukade ge kreaturen julaöl och julabröd, då de skulle ut och vandra. Det var den enda jag hört talas om här.

Kreaturen
släppas ut.

Julöt,
julbröd.

Sädesmalning

Säden tröskades med pleilar, och började man vid 4-5 tiden- på slätten ännu tidigare.

De malde förr säden i gamla "svattor", som de hade litet varstans: en i Jönstorp och två i Trulshärad. Varje by hade sin svatta och där mols te husbehovs. Byn hade den gemensamt och de hjulpos åt att hacka stenarna och allting sådant. "Negelen" skickades omkring, då de malt var och en sitt.

Svattorna voro ungefär 5 alnar i fyrkant, och axeln, som stenarna vilade på och drevs av stod lodrätt. På axeln satt ett hjul med skovlar, som vattnet drav på.

Nu ha svattorna varit borta i 40 - 50 år, och markerna är utgropade.

Så byggdes det värmöllor litet varstans, men det fanns ju också större vattenmöllor.

Så körde de säden långa vägar och lågo över natten. De mol sin säd om vintern och torkade den först i bagarugnen, så de kunde ha den i förlav.

Sädesmalning

Svattor.

3638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Mjölförvaring.

Mjölförvarin

Eftersom säden först torkats kunde man packa mjölet. De hade stora mjölbingar, som rymde 3-4-5-6- tunnor mel och så tunnor med varje sort för sig. Kornet siktades först. Mjölet packades med en stöt av trä - vi hade en träbetsman.

"Vi få tro på den samme som väder han torr".

3638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Kornodling

Mycket korn sådde de förr. Den 29 maj skulle det vara tesått.

Kornet hade de till bröd och malt. Dessutom blandade de korn- och rågmjöl och gödde på svin.

Jöns Arwidsson i Jönstorp gick och letade efter "åkanneröder", rätter i en bäck, och då skulle han så korn, men det gick i alla fall inte alltid bra.

Kormodling

Sådd.

Användning

Greve Piper

Piper var en beskedlig man, men han sup lite väl meet, så betjäningen regerade.

Far skjutsade för honom till Krageholm. Han fick både spisa och skjutspengar. Annars brukade sådana dära harrar plåga bönnen, var de kom åt. Far brukade då ha sina två svarta hästar, som blev 29 år gamla.

De skulle ha förmyndare för Piper, men alla voro de snällt folk.

Om det var någon, som hade dåliga hästar, så regerade han med dem.

Cristina Piper byggde gården. Hennes man tog i ryska kriget det ryska silvret, som de sedan sades förvara nere i ett källarrum, men de ha inte haft någon nytta av det

Greve Pipe:

Arrende

Arrende.

Jag tillträdde min fars arrende och arrenderade under greve Piper i 20 år.

24 dagskörslor /bränne, m.m./

72 karldagsverken

30 fruntimmersdagsverken.

Dessa utbyttes sedan mot ett arrende av 350 Rdr.

Om onsdagarna skulle de göra dagsverkena. De extra vid höstetid, då de blevo påfordrade. Varje by hade sina dagar. Sen skulle de göra 3-4 skogsdagsverken och skallgång vid jakter /råbockar, hare, räv/ och 3 - 4 dar hjälpa till med plantering.

Bönderna fingo ta upp pantoffler och allt. De fingo köra till Ystad med alun från Bruket, för på Cristinehov fanns bara två drivhästar.

3638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Skjutning vid flyttning

Flyttning

När de flytta lågo ude på marken o sködo, o
så hade kuskarna litt vanligt brännvin med och bjöd på.

Frieri och giftermål

Vi va bekanta sen vi konfirmerades och hade gått i en skola. Vi läste för prosten Olander.

Dä kallades 'jalov,' när dä skrev, va de skulle ha med varandra.

Bröllopet var i Trulshärad. Präst och klockare hämtades till hemmet.

Närmaste släktingar, syskon och syskonbarn voro bjudna. Vid begravning och bröllop bjöd de med familj släktingarna och de närmaste naboarna. Tjänarna bjödos inte.

På bröllopsdagen, då måltiden var hållen, så gav byalavet bruskänk. Alla hade ju barn så de fick igen, då de skulle gifta sig.

Bröllopet varade ibland tre dagar.

Brudtämja. Morbror till mi kvinga och hans kvinga stod vid sidan om brudparet under vigseln.

Sådana som va snälla te o flätta o binda kransar skulle klä bruden, och skulle sedan passa opp.

Frieri och
giftermål.

Jalov

Inbjudna.

Bru'skänken

Brudtämja.